

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αρ. Φακ.: 7.24.04.3/5
Αρ. Τηλ.: 22800813
Αρ. Φαξ: 22800862
E-mail: angeorgiou@schools.ac.cy

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Διευθυντές/ντριες
Σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

24 Οκτωβρίου 2017

Θέμα: Προκήρυξη του 7^{ου} Παγκύπριου Διαγωνισμού Εικαστικών Τεχνών

Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

Η Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και οι κλάδοι των Εικαστικών Τεχνών και Φωτογραφίας, σε συνεργασία με την Τριτοβάθμια εκπαίδευση και τις Σχολές Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, προκηρύσσουν τον 7^ο Παγκύπριο Διαγωνισμό Εικαστικών Τεχνών για μαθητές/τριες της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, για τη σχολική χρονιά 2017-2018. Η συνεργασία ανάμεσα στη δευτεροβάθμια και την τριτοβάθμια εκπαίδευση ενισχύει την ήδη επιτυχημένη συλλογική δράση, ανάμεσα στην ακαδημαϊκή κοινότητα και στους καθηγητές Τέχνης και Φωτογραφικής Τέχνης, δίνοντας έμφαση στις μαθησιακές ανταλλαγές και στις καινοτόμες παιδαγωγικές εφαρμογές.

Το θέμα του φετινού Διαγωνισμού είναι:

«ΤΑΞΙΔΙΑ – ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ, από την κυριολεξία στη μεταφορά»

Το ξεκίνημα μιας μακράς πορείας – η επιτυχής διαδρομή ή και τα γόνιμα αδιέξοδα – το τελικό φτάσιμο ή επιστροφή.

Το ταξίδι ως συμπυκνωμένος χρόνος, άθροισμα εικόνων και συναισθημάτων.

Ο 7^{ος} Παγκύπριος Διαγωνισμός Εικαστικών Τεχνών Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης έχει ως στόχο να αναδείξει για ακόμα μια φορά τον ρόλο που διαδραματίζουν οι Εικαστικές Τέχνες στη ζωή των ανθρώπων, καθώς επίσης και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της αυτογνωσίας και της κριτικής σκέψης των μαθητών μας.

Ακόμη, στη διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων και ενεργών, δημοκρατικών, συνειδητοποιημένων πολιτών που έχουν επίγνωση της ταυτότητάς τους, ενδιαφέρονται για όσα συμβαίνουν στο άμεσο περιβάλλον τους, ασκούν κριτική, αλλά αναλαμβάνουν και ενεργό δράση.

ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

I. Το ταξίδι

A. Η πολιτιστική διαδρομή, ένα ταξίδι στον χρόνο που συνδέει το παρελθόν με το παρόν, με οδόσημά του μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς στην πατρίδα μας και στην ευρύτερη ευρωπαϊκή οικογένεια.

Ειδικότερα, το ταξίδι αναψυχής ως ταξίδι εμπλουτισμού εμπειριών, πνευματικής ανανέωσης, διεύρυνσης των πολιτισμικών, γεωγραφικών ή/και πνευματικών ορίων και οριζόντων (*διαθεματική συνεργασία, ιδίως στον Γυμνασιακό κύκλο, με τους καθηγητές Ιστορίας, Γεωγραφίας και με άλλους Κλάδους*).

Ο Κύπριος ταξιδιώτης στον ξένο τόπο. Ο Ξένος επισκέπτης στην Κύπρο.

Ο τρόπος που προσλαμβάνουν αισθητηριακά και νοητικά τις νέες, πρωτόγνωρες εικόνες και εμπειρίες οι τουρίστες στην Κύπρο, διερεύνηση της οπτικής με την οποία προσεγγίζει ένας μη Κύπριος τον τόπο μας. *Αναφορά και χρήση του λευκώματος φωτογραφιών του Γιώργου Σεφέρη από τα ταξίδια του στην Κύπρο.*

Άνθρωπος και Χώρος, η κίνησή μας στο φυσικό περιβάλλον, το μεταβαλλόμενο τοπίο.

Υποστηρικτικό Λεξιλόγιο: *Εκδρομή, περίπατος, μονοπάτι, δρόμος, λεωφόρος, διασταύρωση, πέρασμα, λαβύρινθος, αδιέξοδο, πεζοπορία, ρυάκι, εξερεύνηση, τρέξιμο, αξιοθέατα, προσκύνημα, επιστροφή, πορεία, παρέλαση, μέσα μεταφοράς, ταξίδι στον μικρόκοσμο, ταξίδι στο διάστημα κ.ά.*

B. Ταξίδι για σπουδές ή ανταλλαγές μαθητών στο πλαίσιο διαφόρων προγραμμάτων. Η μαθητική ιδιότητα ιδωμένη με την οπτική ενός παιδιού άλλης χώρας (*συνεργασία με τους καθηγητές που συντονίζουν ευρωπαϊκά και άλλα προγράμματα ανταλλαγής μαθητών, εκεί όπου είναι δυνατόν*).

Γ. Η μετανάστευση, μετακινήσεις πληθυσμών:

α) Για εργασία, η αναζήτηση βιοπορισμού και ενός καλύτερου μέλλοντος, η προσπάθεια κοινωνικής ένταξης σε μια άλλη χώρα στην οποία ο οικονομικός μετανάστης «κουβαλεί» το πολιτισμικό του φορτίο, αλλά καλείται να αφομοιώσει και την κουλτούρα της χώρας που τον υποδέχεται (*αξιοποίηση μαθητών με μεταναστευτική βιογραφία*).

Υποστηρικτικό Λεξιλόγιο: *Φτώχεια, ανεργία, πείνα, άστεγοι, εγκατάλειψη, εξώσεις, χρεοκοπία, ταξίδι προς αναζήτηση νέων πατρίδων, αβεβαιότητα, ελπίδα.*

β) Ο ξεριζωμός από την πατρίδα μετά από έναν πόλεμο ή μια φυσική καταστροφή. Το αναγκαστικό ταξίδι διαφυγής και η επίπονη προσπάθεια προσαρμογής σε νέο

περιβάλλον, όχι κατ' ανάγκην φιλικό (αξιοποίηση μαθητών με μεταναστευτική βιογραφία, εκεί όπου είναι δυνατόν).

Λεξιλόγιο: εγκαταλειμμένα κτήρια, κλειστά καταστήματα, ερημωμένοι δρόμοι και γειτονιές, περιβαλλοντικές αλλαγές και κλιματολογική αστάθεια (ξηρασία-πλημμύρα). Μεταναστευτικά πουλιά.

II. Οι εσωτερικές διαδρομές:

A. Τα όνειρα, η ονειροπόληση, ταξίδια του μυαλού προς επιθυμητούς / ανεπιθύμητους προορισμούς (*συνεργασία με φιλόλογους και αναφορά στον υπερρεαλισμό καθώς και άλλους καθηγητές που διδάσκουν ψυχολογία στο Λύκειο*).

B. Εικαστικό ταξίδι μέσα από τη ζωγραφική και τα έργα τέχνης, άνθρωπος και τοπίο, υποκειμενικός χώρος κ.ά.

Μέσα από τον λόγο. Λεκτική αποτύπωση της εμπειρίας, εξιστόρηση (ποιήματα Ν. Καββαδία, Κ. Καβάφη, π.χ «*Ιθάκη*», κ.ά.). Η εσωτερίκευση του ταξιδιού και η μετουσίωσή του σε αφήγημα, ποίηση.

Η εικαστική απόδοση της ποίησης διαθεματικά, δηλαδή προσέγγιση και ερμηνεία μιας μορφής τέχνης μέσω μιας άλλης (*συνεργασία με φιλόλογους*).

Γ. Το υπαρξιακό ταξίδι της ζωής (*αφόρμηση από τον πίνακα του Π.Γκογκέν «Από πού ερχόμαστε, ποιοι είμαστε, πού πάμε»*), ταξίδι στον χρόνο (παρελθόν-μέλλον). Το ταξίδι του παιδιού προς την ενηλικίωση, προβλήματα και προκλήσεις της μέχρι τώρα ζωής του, ο δρόμος προς την ωριμότητα (*συνεργασία με καθηγητές ΣΕΑ*).

Δ. Η διαδρομή προς έναν στόχο, προς την επιτυχία σε μια σημαντική εξέταση, την εισδοχή σε πανεπιστήμιο, τη βελτίωση συμπεριφοράς, την απεξάρτηση από κάπνισμα ή άλλους εθισμούς, τη βελτίωση ενός προσωπικού ρεκόρ στον αθλητισμό, η διαδρομή μιας μαθητικής θεατρικής / μουσικής παράστασης κ.ο.κ.

Αξιοποίηση των πολλαπλών εμπειριών των μαθητών εντός ή/και εκτός σχολικής μονάδας.

Ε. Ταξίδι του μαθητή από την άγνοια στη γνώση, οι αναβαθμοί της μάθησης σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Δυνατότητα για επιλογή ενός αντικειμένου στο οποίο ο μαθητής έχει εμβαθύνει και εικαστική αποτύπωση της πορείας του προς την κατάκτηση του συγκεκριμένου θέματος.

Στ. Ταξίδι των διαπροσωπικών σχέσεων, ταξίδι στον υπολογιστή.

Δικτύωση-συνάφεια γόνιμων σχέσεων με τους άλλους ανθρώπους στην εποχή της τεχνολογίας και του διαδικτύου, αλλά και προβληματικές ανθρώπινες σχέσεις, συναισθηματική αποξένωση, πλήρης απομόνωση, πλασματική πραγματικότητα, μηδαμινή προσωπική επαφή, εγωπάθεια, μοναχικότητα.

Z. και πολλά άλλα...

Οδηγίες για τον Διαγωνισμό

Καλούνται οι καθηγητές των Εικαστικών Τεχνών και της Φωτογραφικής τέχνης όπως ενθαρρύνουν τους μαθητές να λάβουν μέρος. Η συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι υποχρεωτική, αφού υλοποιεί μια προβλεπόμενη ενότητα του αναλυτικού προγράμματος με ταυτόχρονη εφαρμογή των 5 Δεικτών Επιτυχίας και των αντίστοιχων Δεικτών Επάρκειας. Μέσα από την ειδική θεματική του, οι μαθητές καλούνται να εκφράσουν τους προβληματισμούς, τις σκέψεις και τις απόψεις τους, να διερευνήσουν, να μελετήσουν, να πειραματιστούν και τελικά να δώσουν εικαστικές λύσεις. Μπορούν να χειριστούν το θέμα τους ελεύθερα και δημιουργικά, με χρήση οποιασδήποτε τεχνικής και υλικών.

Οι συμμετέχοντες στον διαγωνισμό υποχρεούνται **να αποστείλουν μαζί με το τελικό τους Έργο και υλικό από την πορεία της δημιουργικής διαδικασίας του** (βλέπε πιο κάτω τα Κριτήρια Αξιολόγησης).

Τρόπος Διεξαγωγής του Διαγωνισμού

Στην πρώτη ομάδα θα κατατάσσονται οι μαθητές/τριες Γυμνασίου και στη δεύτερη ομάδα οι μαθητές/τριες Λυκείου.

Ομάδα 1: Μαθητές των τάξεων Α΄, Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου

Ομάδα 2: Μαθητές των τάξεων Α΄, Β΄ και Γ΄ Λυκείου

Οι μαθητές/τριες θα δημιουργούν τα έργα τους κατά τη διάρκεια των μαθημάτων των Εικαστικών Τεχνών και της Φωτογραφίας.

Οι διδάσκοντες θα συζητήσουν και θα αναλύσουν τα θέματα με τους μαθητές τους, θα εισηγηθούν σχετικά βοηθήματα για μελέτη και έρευνα, ενώ το σχολείο θα διευκολύνει τους μαθητές με την προμήθεια υλικών ή με διευθετήσεις για χρήση της βιβλιοθήκης, της αίθουσας Τέχνης, επισκέψεις κτλ.

Κατηγορίες συμμετοχής

Τα έργα, ανάλογα με τον αριθμό των δημιουργών τους και ανάλογα με τα υλικά και μέσα που επιλέγουν οι μαθητές, χωρίζονται σε 3 ομάδες και δώδεκα (12) κατηγορίες:

A. Ατομικές Εργασίες

B. Ομαδικές Εργασίες (μέχρι 5 μαθητές)

Γ. Μνημειακά έργα (άνω των 5 μαθητών)

1. Σχέδιο

2. Ζωγραφική

3. Χαρακτική

4. Γλυπτική - τριδιάστατες κατασκευές

5. Animation ή Κόμικς

6. Video art

7. Performance ή Installation (Εγκατάσταση)

8. Αφίσα

9. Φωτογραφία: α) Ασπρόμαυρη, β) Έγχρωμη

10. Εφαρμογές του Ελεύθερου και του Προοπτικού Σχεδίου

11. Ενδυμασία ή έντεχνο χρηστικό Αντικείμενο, Σχεδιασμός και Κατασκευή

12. Artist Book (Καλλιτεχνικό Βιβλίο)

Έργα Μεγάλων Διαστάσεων

Σε περιπτώσεις έργων μεγάλων διαστάσεων, των οποίων η μεταφορά είναι δύσκολη, δεν θα αποστέλλονται τα ίδια τα έργα, αλλά θα αποστέλλεται φωτογραφικό υλικό (κολλημένο σε χαρτόνι ή foam board), στο οποίο θα απεικονίζεται η διαδικασία της δημιουργίας, καθώς και το τελικό αποτέλεσμα. Δυνατόν να αποσταλεί και μέρος (απόσπασμα) του έργου, όπου είναι εφικτό.

Έργα μνημειακού χαρακτήρα

Έχουν ως στόχο την εικαστική παρέμβαση και αισθητική αναβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου, είτε αυτός είναι σχολικός είτε ανήκει στην τοπική κοινότητα, δήμο, πόλη. Τα Έργα μπορεί να είναι τριδιάστατα, ανάγλυφα, ψηφιδωτά ή με ανάμικτες τεχνικές και υλικά (*υψηλής αντοχής, εάν θα τοποθετηθούν σε ανοικτό χώρο*).

Για να αξιολογηθεί η εργασία των μαθητών, πρέπει να αποσταλεί και φωτογραφικό υλικό (κολλημένο σε χαρτόνια ή να εκτυπωθεί σε foam board) στο οποίο να καταγράφεται η πορεία που ακολουθήθηκε για την κατασκευή του έργου. Στις φωτογραφίες καλό θα ήταν να απεικονίζεται και ο περιβάλλον χώρος, για πληρέστερη παρουσίαση του έργου στην Κριτική Επιτροπή.

Επιλογή και αποστολή έργων

Ο αριθμός των Έργων που θα επιλεγούν για την ποιότητά τους από το κάθε Σχολείο είναι μέχρι δύο (2) έργα ανά κατηγορία. Ακολούθως, θα πρέπει τα έργα να αποσταλούν έως την **Παρασκευή 16 Μαρτίου 2018**, στα κατά τόπους Επαρχιακά Κέντρα:

Λευκωσία: Κέντρο Τέχνης Μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης

Λεμεσός: Λανίτειο Λύκειο Α΄

Λάρνακα: Λύκειο Αγίου Γεωργίου

Πάφος: Λύκειο Εθνάρχη Μακαρίου Γ΄

Κριτήρια Αξιολόγησης

α) Η πορεία της δημιουργικής διαδικασίας του Έργου, σε ποσοστό 40%

- Έρευνα / μελέτη
- Φωτογραφίες, κείμενα
- Προσχέδια με πολλαπλές επιλογές
- Ένταξη μορφοπλαστικών στοιχείων
- Ένταξη ιστορίας της τέχνης
- Ανάπτυξη προσχεδίου και ιδέας
- Υποστηρικτικό κείμενο τελικού έργου (μέχρι 150 λέξεις)

β) Το τελικό Έργο, σε ποσοστό 60%

- Προσωπική έκφραση και επιλεγόμενη λύση στο εικαστικό πρόβλημα
- Αξιοποίηση στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των υλικών και μέσων
- Αρχές σύνθεσης
- Εναρμόνιση των καλλιτεχνικών / δομικών στοιχείων στην παρουσίαση της ιδέας
- Αισθητικό αποτέλεσμα

Στοιχεία Μαθητών

Για κάθε ατομική ή ομαδική συμμετοχή πρέπει οπωσδήποτε να αναγράφονται όλα τα στοιχεία του/των διαγωνιζομένου/νων, κλεισμένα σε φάκελο καλά στερεωμένο στο πίσω μέρος -πάνω αριστερά του έργου ή στο κάτω μέρος αν είναι τριδιάστατη κατασκευή. Σε ομαδικές εργασίες άνω των πέντε μαθητών/τριών να αναγράφονται τα Τμήματα που συμμετέχουν στη δημιουργία του έργου και όχι ονόματα.

Τα στοιχεία των μαθητών που χρειάζονται είναι:

1. **Όνομα μαθητή/τριας**
2. **Γυμνάσιο/Λύκειο**
3. **Κατηγορία**
4. **Σχολείο**
5. **Τηλέφωνο σχολείου**
6. **Όνομα καθηγητή/τριας**

Έντυπο Συμμετοχής

Το έντυπο συμμετοχής στον Διαγωνισμό το συμπληρώνει και το υπογράφει ο Διευθυντής του Σχολείου, το οποίο και αποστέλλει στο ΥΠΠ (βλέπε πιο κάτω).

Κριτικές Επιτροπές

Θα υπάρχουν **δύο Κεντρικές Κριτικές Επιτροπές**, μία για τα Γυμνάσια και μία για τα Λύκεια. Θα αποτελούνται από τον ΕΜΕ Τέχνης, εκπροσώπους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τον πρόεδρο του Συνδέσμου Καθηγητών Τέχνης και εκπρόσωπο Καθηγητή Εικαστικών Τεχνών και Φωτογραφικής Τέχνης από κάθε επαρχία.

Η Κεντρική Κριτική Επιτροπή για τα Γυμνάσια και τα Λύκεια θα συνέλθει στο διάστημα μεταξύ **21 μέχρι και 28 Μαρτίου 2018**, στο Κέντρο Τέχνης Μαθητών Μέσης Εκπαίδευσης, για να επιλέξει τα έργα που θα βραβευτούν.

Βραβεύσεις και Έκθεση Έργων Τέχνης

Η τελετή βράβευσης και παρουσίασης των βραβευθέντων έργων θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του **Πολιτιστικού Φεστιβάλ Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης** στην **Πύλη Αμμοχώστου στη Λευκωσία από τις 5-9 Μαΐου 2018**. Η τελετή βράβευσης θα πραγματοποιηθεί την **Τετάρτη 9 Μαΐου 2018** στην **Πύλη Αμμοχώστου, η ώρα 18.30**. Περισσότερες πληροφορίες για το πρόγραμμα του Πολιτιστικού Φεστιβάλ, την Τελετή Βράβευσης, την επίδειξη μόδας, τα συνέδρια, τα εργαστήρια κτλ θα ανακοινωθούν στη συνέχεια.

Δρ Κυπριανός Δ. Λούης

Διευθυντής Μέσης Εκπαίδευσης

7^{ος} Παγκύπριος Διαγωνισμός Εικαστικών Τεχνών
Έντυπο Συμμετοχής

Σχολείο .....

Όνομα Διευθυντή.....

Υπογραφή Διευθυντή .....

Να αναγράφετε στα δεξιά αν είναι Α. Ατομική / Β. Ομαδική / Γ.Μνημειακή εργασία.

α/α	Κατηγορία	αρ. έργων
A	Ατομικές Εργασίες	
B	Ομαδικές Εργασίες (μέχρι 5 μαθητές)	
Γ	Μνημειακά έργα (άνω των 5 μαθητών)	
1	Σχέδιο	
2	Ζωγραφική	
3	Χαρακτική	
4	Γλυπτική – τριδιάστατες κατασκευές	
5	Animation / Κόμικς	
6	Video art	
7	Performance / Εγκατάσταση	
8	Αφίσα	
9	Φωτογραφία: Ασπρόμαυρη / Έγχρωμη	
10	Εφαρμογές του Ελεύθερου - Προοπτικού Σχεδίου	
11	Ενδυμασία / έντεχνο χρηστικό Αντικείμενο	
12	Artist Book	

Για κάθε κατηγορία να δηλώσετε τον αριθμό έργων που αποστέλλετε.

Να σταλεί με τηλεμοιότυπο στο 22800862 (για Γραφείο Επιθεώρησης Τέχνης)
στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.